

Poród jest bardzo emocjonującym czasem – zarówno dla mamy, dziecka, jak i osób towarzyszących, a więc taty, siostry i innych. To właśnie po nim następują równie poruszające wydarzenia – pierwsze godziny, dni, tygodnie razem, a wśród nich także pierwsze przystawienie do piersi.

Według najnowszych standardów opieki okołoporodowej pierwsze karmienie powinno mieć miejsce już na sali porodowej, kiedy mama i dziecko pozostają w kontakcie [skóra do skóry](#). Jednakże z różnych powodów pierwsze przystawienie do piersi może być odłożone w czasie. Przede wszystkim mowa tutaj o sytuacjach nagłych.

Czasami pomimo licznych prób, przystawianie do piersi i karmienie bezpośrednio po porodzie nie udaje się. Jest to sytuacja bardzo stresująca dla mamy, taty, a także personelu medycznego wspierającego rodziców. W tym artykule prześledzimy prawdopodobne przyczyny, a także proste czynności, którymi możemy wspomóc noworodka odmawiającego ssania piersi.

Problemy z karmieniem. Jakie są przyczyny?

Wiele mam, których dzieci odmawiają ssania piersi upatruje przyczyny tego zjawiska w sobie. Zazwyczaj słyszymy o płaskich lub wklęsłych brodawkach, zbyt dużych piersiach, nieprawidłowej pozycji do karmienia. Z pewnością wyżej wymienione odgrywają ważną rolę w odpowiednim przystawieniu dziecka do piersi.

Jednak dzisiaj wiemy, że wiele przyczyn leży również po stronie dziecka i nie zależą one od umiejętności czy uwarunkowań biologicznych mamy. Wcześniactwo, infekcja czy uraz okołoporodowy to istotne czynniki wpływające na wczesne problemy z przystawieniem do piersi i ssaniem.

Nie bez znaczenia pozostaje sam przebieg porodu. Poród długi i trudny dla mamy może okazać się równie męczący dla noworodka. [Cięcie cesarskie](#), poród zabiegowy (z wykorzystaniem kleszczy położniczych lub próżniociągu), a także poród indukowany często przyczyniają się do problemów z zainicjowaniem karmienia. Poza tym żółtaczka, czy nietypowa budowa anatomiczna jamy ustnej noworodka (np. nadmiernie cofnięta żuchwa) mogą utrudnić pierwsze karmienie.

Pierwsze przystawienie do piersi

W praktyce z pierwszymi próbami karmienia mamy do czynienia już w obrębie bloku porodowego. Położna bezpośrednio po porodzie kładzie noworodka na nagą klatkę piersiową mamy umożliwiając w ten sposób

kontakt skóra do skóry. To właśnie on jest aktywatorem pierwszych złożonych zachowań związanych z karmieniem piersią.

W pierwszym momencie noworodek wyda z siebie krzyk poporodowy, który umożliwia mu właściwe rozprężenie płuc i zazwyczaj trwa od kilku do kilkunastu minut. Potem z różnych względów może on być mniej aktywny lub zasnąć nawet na dłuższą chwilę. Jednakże po chwili odpoczynku rozpoczyna się ciężka praca noworodka związana z wędrówką do piersi, wachania i smakowania brodawki, a w końcu samodzielne przystawienie. Czasami rodzicom wydaje się, że noworodek nie wykazuje zainteresowania piersią w tym czasie lub tylko liże bądź wacha brodawkę. Należy pamiętać, że jest to równie ważne, a matczyne środowisko po porodzie jest dla noworodka najlepszym możliwym miejscem nawet, jeśli wydaje się, że dziecko głęboko śpi lub nie ssie piersi. Kontakt skóra do skóry w obrębie oddziału poporodowego jest również bardzo pożądanym u dzieci mających trudności z karmieniem lub odmawiających ssania piersi. Stwarza korzystne, bezpieczne i spokojne środowisko nie tylko dla dziecka, lecz również dla mamy.

Jak zapoczątkować karmienie?

Mija kilka godzin po porodzie, a noworodek wciąż głęboko śpi i nie wyraża zainteresowania karmieniem. W takiej sytuacji warto podjąć delikatne próby rozbudzenia dziecka, zmiany pieluszki, kontaktu skóra do skóry. Nierzadko trzeba wykazać się cierpliwością i podjąć kilka takich prób, aby w sposób udany zapoczątkować karmienie. Zawsze można poprosić położną o wsparcie przy tych próbach i instruktą jak wykonać to prawidłowo. Często dzieci po tych kilku godzinach odpoczynku stają się bardziej zainteresowane i chętniej współpracują zarówno z mamą, jak i z personelem. Można spróbować również różnych pozycji do karmienia, co być może zachęci noworodka do uchwycenia piersi.

Noworodek nie chce jeść? Zabezpiecz pokarm

Jeśli noworodek w dalszym ciągu nie podejmuje ssania piersi warto zabezpieczyć dla niego odciągnięty pokarm. Zazwyczaj przy pierwszym odciąganiu proponuje się odciąganie ręczne do strzykawki lub kubeczka, w czym mamie asystuje personel medyczny. Każda kropla siary jest bardzo ważna dla nowonarodzonego dziecka i niesie za sobą szereg dobrodziejstw. Podanie dziecku świeżo odciągniętego pokarmu może również pobudzić go do poszukiwania piersi.

Poza tym zabezpieczamy laktację mamy i pobudzamy produkcję pokarmu, a jednocześnie dbamy o jak najlepsze odżywienie noworodka. W niektórych sytuacjach już po tym pierwszym posiłku możemy zauważyć zwiększoną aktywność dziecka, wzmożony odruch szukania czy ruch ręka – usta,

który według literatury jest kluczowy w karmieniu piersią. Wtedy również warto podjąć próby przystawienia do piersi, które w wielu przypadkach okazują się udane.

Rzadko zainicjowanie karmienia udaje się dopiero po kilku dniach lub tygodniach. Niejednokrotnie taka sytuacja dotyczy dzieci chorych lub wcześniaków. Ten czas charakteryzuje się wielką niepewnością, frustracją i poczuciem odrzucenia odczuwanym przez mamę. Najważniejsze w tych chwilach jest wsparcie ze strony partnera, rodziny oraz personelu. Poza tym warto rozpocząć regularne odciąganie pokarmu ręcznie lub/i z użyciem laktatora. W ten sposób zabezpieczamy laktację na przyszłość, w której dziecko wyrazi chęć i gotowość do ssania piersi. Oczywiście w dalszym ciągu pożądanym jest kontakt skóra do skóry, który również wspomaga nawiązywanie więzi.

Podsumowanie

Na każdym etapie drogi laktacyjnej, kiedy pojawiają się wątpliwości, warto skorzystać z pomocy położnych, pediatrów i neonatologów, doradców laktacyjnych oraz neurologopedów i innych specjalistów. To właśnie dojście do przyczyny problemu pozwoli ustalić właściwy i najlepiej dobrany plan dla danej diady laktacyjnej i przezwyciężyć problemy niejednokrotnie pojawiające się na przeszkodzie udanego karmienia piersią.

Autor: Michalina Bednarska, położna, konsultantka laktacyjna

smartslicer3[207]